

L'ENTREVISTA

Pau Itarte

director de documentals

"Una imatge pot ser més perillosa que mil paraules"

TORTOSA Silvia Berbis

Pregunta: Els maquis, l'art com a balsam en l'esquizofrènia, els paral·lelismes entre Catalunya i Palestina... En la teua tasca com a director de documentals, es veu un refons de periodisme social molt compromès...

Resposta: Sempre m'han interessat moltíssim les relacions entre el cinema i el realisme social. Valors com el compromís social i polític o la solidaritat han sigut fonamentals a l'hora d'escollir els temes dels nostres treballs. Sempre hem intentat reflexionar sobre allò que ens preocupa de la realitat que ens envolta, donar veu a aquells que normalment no en tenen. Històries humanes de lluita i de superació. Ja siga el conflicte de Palestina, el de Chiapas, la guerrilla antifranquista o les malalties mentals.

P: A vegades, buscant l'impacte, es pot caure en un efectisme artificial i sensacionalista. Com es pot mantindre l'equilibri?

R: Massa sovint el cinema tendeix a ser sensacionalista, a allunyar-se del realisme, a buscar l'emoció fàcil. Com quan s'utilitza la música per expressar allò que no has sigut capaç de fer amb imat-

ges. Crec que la clau és el respecte a l'espectador, confiar en la seua intel·ligència.

P: En la seua tasca més recent passa del realisme a la ficció. El cinema permet ser més lliure?

R: Tot el contrari, en el documental tens més llibertat expressiva que en la ficció. A una pel·lícula de ficció sempre tens un guió tancat, les modificacions són mínimes. En un documental quasi tot és improvisació, ja que implica adaptar-se a la realitat, i la realitat és imprevisible. Treballes a partir d'unes hipòtesis inicials, però sempre s'acaben transformant durant el rodatge.

P: Com ha sigut la seua col·laboració amb Balagueró?

R: Una experiència molt satisfactòria. Com a càmera del *making of* de *Rec 2* vam tindre poca relació, ja que en un rodatge treballa molta gent. Però en el muntatge de *Mientras duermes* hem estat treballant els tres (Jaume, el meu cap Guille de la Cal i jo) durant quasi sis mesos. És una persona que et contagia la seua gran passió pel cinema. Ha sigut un procés enriquidor.

P: Que l'equip en què participaves haja obtingut un Gaudí què

Pau Itarte, en un moment del rodatge de 'Retrats'. / CEDIDA

Pau Itarte. Nascut a Ulldecona, ha dirigit documentals com ara 'Sin piedras' i 'Retrats'. Recentment ha obtingut un Gaudí com a ajudant de muntatge de 'Mientras duermes'. Està muntant 'La gallina', un curtmetratge del també ulldeconenc Manel Raga, i col·labora amb el nou projecte de Josep Bordes.

t'implica des del punt de vista professional i personal?

R: És un premi que et dona forces per seguir endavant, per continuar aprenent. El muntatge és un procés bastant dur, sobretot psicològicament, perquè passes moltes hores sol, davant d'un ordinador, *barallant-te* amb una realitat que no existeix. I aquest premi compensa aquests moments de soledat. El que més valoro del premi és haver consolidat l'equip amb el meu cap, Guille de la Cal. Esperem que el premi ens done reconeixement dins la indústria i que no ens falte la faena.

P: Ha pensat a fer el salt definitiu al cinema com a director? Té alguna història en ment?

R: Entrar al cinema com a director és complicat. Però tampoc m'ho he plantejat mai. M'agrada-ria compaginar la faena de munta-

dor amb projectes personals. El documental sempre ha sigut el germà pobre de l'audiovisual, el que ha rebut menys ajudes. I amb la crisi actual ja us podeu imaginar quina és la seua situació.

P: És millor una imatge que mil paraules?

R: Una imatge pot ser molt més perillosa que mil paraules. Tot depèn de l'ètica i la responsabilitat de la mirada que fa aquesta imatge.

P: Hi ha alguna imatge audiovisual que li haja quedat marcada en la memòria?

R: Recordo moltes imatges que m'han marcat al llarg de la vida. Però en destacaria una del nostre darrer documental, *Retrats*. Els somriures i la felicitat dels protagonistes en veure les seues obres exposades a la seqüència que tanca el documental (www.retrats.org). ■